

بازی‌های آموزشی افروز

ما در مدرسه‌ی افروز اعتقاد داریم که فرهنگ، مشارکت اجتماعی، مسئولیت‌های فردی و مدنی پیوندی گستاخانه با آموزش دارند. به باور ما کلاس درس فقط فضایی برای کسب دانش نیست؛ این هدف با پرورش مهارت‌های اجتماعی و کسب دانش هم تنبیده و تفکیکناپذیرند. موضوع کلاس درس هرچه باشد - ریاضی یا علوم اجتماعی - امکانی است برای تمرین مهارت‌های اجتماعی با دانشآموزان و به عقیده‌ی ما ارتقای این مهارت‌ها اگر مهم‌تر از افزایش علم و دانش کودکان و نوجوانان نباشد، از آن کم‌اهمیت‌تر نیست. به همین منظور قصد داریم با برگزاری دوره‌ها و کارگاه‌هایی در مدرسه‌ی افروز، بازی‌ها و فعالیت‌هایی عملی برای کودکان و نوجوانان معرفی کنیم، درباره‌ی مهارت‌ها و روش‌های تسهیلگری این مفاهیم در کلاس درس به بحث و گفت و گو پردازیم، و راهکاری‌ی عملی برای پیاده‌سازی این مفاهیم در کلاس درس را با هم تجربه کنیم.

مدرسه‌ی افروز دو اصل «آموزش مشارکتی» و «کاربردی بودن مطالب» را سرلوحه‌ی فعالیت‌های خود قرار داده و دوره‌های آموزشی را به گونه‌ای تدوین کرده است که همگام با معرفی هر مفهوم نظری، نحوه‌ی انتقال آن به دانشآموزان هم به بحث و گفت و گو گذاشته می‌شود. امیدواریم با تمرکز بر مهارت تسهیلگری، و هم‌فکری و گفت و گو درباره‌ی آن بتوانیم راهکارها و شیوه‌هایی جدید و کاربردی و خلاق پیدا کنیم تا از این طریق تمرین مهارت‌های اجتماعی و بالا بردن میزان مشارکت دانشآموزان در کلاس درس محقق شود. ما در مدرسه‌ی افروز بر این باوریم که می‌توان با چشم‌انداز «جامعه‌ی فردا را با هم بسازیم» از فرصت‌های موجود در کلاس درس بهره جست و برای تبدیل دانشآموزان به شهروندانی آگاه و مؤثر کوشید.

(در صورت استفاده از منابع افروز، لطفاً ذکر منبع را فراموش نکنید. متشرکریم)

نام فعالیت: کیسه خرید دوست داشتنی من

رده سنی: ۹ تا ۱۲ سال

وسایل مورد نیاز معلم: تی شرت یا تاپ پنبه‌ای قدیمی، نخ و سوزن، قیچی، کاغذ و مداد، رنگ پارچه با اکریلیک، قلم مو، ظرف رنگ

هدف فعالیت: استفاده مجدد از اشیا دور ریختنی، کاهش تولید زباله، جلوگیری از مصرف کیسه‌های پلاستیکی

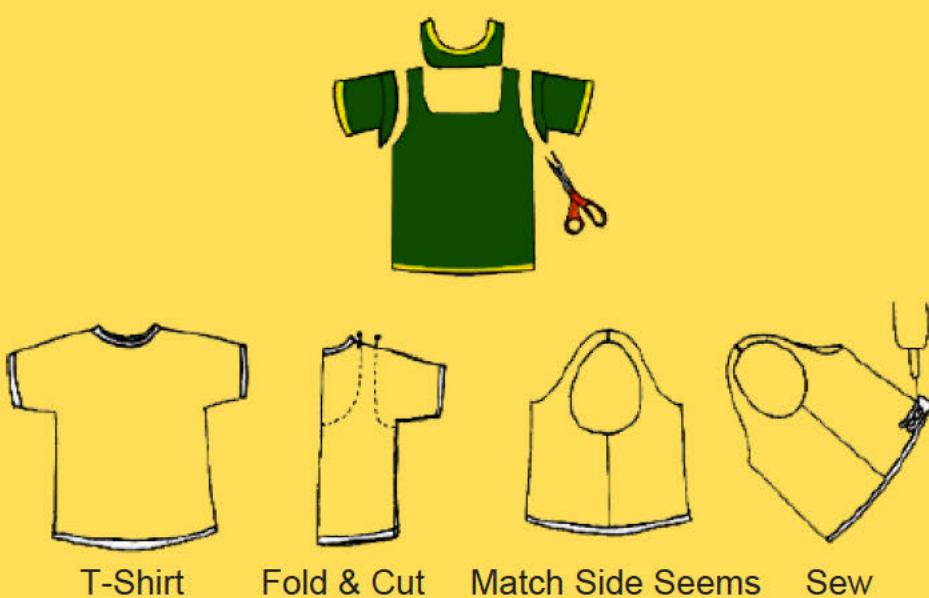
پیشگفتار:

در فعالیت امروز دانشآموزان روش درست کردن یک وسیله کاربردی جدید با استفاده از وسایل به‌ظاهر به درد نخور و غیرقابل استفاده را یاد می‌گیرند. آن‌ها از طریق تبدیل لباس‌های غیرقابل استفاده‌شان به کیسه خرید با این مفهوم آشنا می‌شوند که با کمی فکر و خلاقیت می‌توان از وسایل به ظاهر بی‌صرف و سایلی پر کاربرد ساخت. تبدیل یک تکه لباس کهنه و قدیمی به کیسه خرید، به حفاظت از محیط زیست و کاهش تولید زباله‌های کاغذی و پلاستیکی کمک می‌کند. این فعالیت آغازی است بر بازاندیشی درباره دور ریختنی‌ها و تقویت خلاقیت کودکان تا کاربردی تازه برای آن پیدا کنند.

۱- فعالیت را با این پرسش آغاز کنید که چه طور می‌شود یک تی‌شرت کهنه و قدیمی را به جای دور انداختن باز مورد استفاده قرار داد؟ نظر بچه‌ها را جویا شوید، به ایده‌های آن‌ها گوش کنید و ایده‌های مرتبط با اهداف درس (استفاده بهینه از دور ریختنی‌ها به منظور حفظ منابع و محیط زیست) را مورد سؤال قرار دهید تا روشن‌تر و دقیق‌تر بیان شوند. می‌توانید از این ایده‌ها به عنوان منابعی برای فعالیت‌های دیگر در همین زمینه استفاده کنید.

۲- به آن‌ها اعلام کنید که امروز قرار است تی‌شرت‌های آن‌ها را به کیسه‌های خرید تبدیل کنید و از آن‌ها بخواهید الگوی مورد نظر خود برای تبدیل یک تی‌شرت به کیسه خرید را طراحی کنند. می‌توانید یک الگوی از پیش تعیین شده (تصویر شماره یک) را همراه داشته باشید و در صورتی که الگوی مناسبی از سوی بچه‌ها استفاده نشد، آن را در اختیار دانش‌آموزان قرار دهید. با این وجود توصیه می‌شود حوصله به خرج دهید و آن‌ها را در مسیر تبدیل ایده‌های ذهنی‌شان به الگوی مناسب کمک کنید. برای هدایت آن‌ها و رفع ابهام‌های احتمالی می‌توانید از این پرسش‌ها استفاده کنید.

- کیسه خرید چه شکلی است و از چه قسمت‌هایی تشکیل شده؟
- چه طور می‌شود یک تی‌شرت را جوری ببرید که قسمت‌های تشکیل‌دهنده یک کیسه خرید از آن حاصل شود؟
- کدام بخش‌های تی‌شرت را که حذف کنیم، شبیه به یک کیسه دسته‌دار می‌شود؟

تصویر شماره یک

۳- از دانش آموزان بخواهید که طبق الگویی که طراحی کرده‌اند یا طبق الگوی بالا تی‌شرت خود را بپُرنند.

۴- حالا به آن‌ها کمک کنید طرح به دست‌آمده را پُشت و رو کنند و پایین و دور و بر آن را با استفاده از نخ و سوزن بدوزنند.

۵- وقتی کار دوخت و دوز تمام شد، می‌توانند روی آن را به دلخواه‌شان نقاشی کنند. آن‌ها را تشویق کنید طرحی روی کیسه‌شان بکشند که حاوی پیامی برای حفاظت از زمین یا محیط زیست باشد. ابتدا طرح را روی کاغذ بکشند و وقتی مطمئن شدند آن را با استفاده از رنگ لباس یا رنگ‌های اکرلیک روی کیسه منتقل کنند.

۶- ساک آماده است و آن‌ها می‌توانند آن را به خانواده خود هدیه دهند و از آن‌ها بخواهند به هنگام خرید مایحتاج خانه از آن به جای کیسه‌های پلاستیکی استفاده کنند.

گفت و گو در کلاس

۱- احساس

- از اینکه ساک دست‌ساز خود را در دست بگیرید و به خرید بروید چه احساسی دارید؟
- آیا به راحتی می‌توانید دوستان و خانواده‌تان را به استفاده از کیسه‌های پارچه‌ای تشویق کنید؟

۲- تعمق

- فکر می‌کنید سالانه چه تعداد کیسه پلاستیکی در سراسر جهان استفاده می‌شود؟ (پاسخ: یک میلیون؟ یک میلیارد؟ بیش از یک تریلیون در هر سال!!! یعنی در هر دقیقه بیش از یک میلیون کیسه پلاستیکی در جهان مصرف می‌شود. این پلاستیک‌ها تا هزار سال در طبیعت باقی می‌مانند. در حال حاضر در هر ۶۴۰ هکتار از مساحت اقیانوس‌ها ۴۶ هزار قطعه پلاستیک شناور است.)

- آیا ما واقعاً به این همه کیسه نیاز داریم؟

- فکر می‌کنید کیسه‌های کاغذی برای محیط زیست بهتر است یا پلاستیکی؟ (پاسخ: هیچ کدام. کیسه‌های پلاستیکی به راحتی توسط باد جابه‌جا می‌شوند و به شاخه درختان آویزان و یا در سطح دریا شناور می‌شوند.... پرندگان دریایی در آن‌ها گرفتار شده؛ و لاکپشت‌های دریایی در خطر انقراض، آن‌ها را با غذای مورد علاقه خود، عروس دریایی، اشتباه گرفته و خفه می‌شوند. شما ممکن است فکر کنید کیسه‌های کاغذی از پلاستیکی برای محیط زیست مناسب‌تر است، اما درختان، آب و انرژی زیادی برای تهیه آن‌ها صرف شده است. مگر اینکه آن‌ها از مواد بازیافت شده باشند...)

۳- عمل

- چه ایده‌هایی برای کاهش استفاده از کیسه‌های پلاستیکی و افزایش استفاده از کیسه‌های پارچه‌ای دارید؟ (پاسخ: الف. راه‌اندازی کمپین ساک‌های دوست‌داشتنی توسط دانش‌آموزان... آن‌ها را تشویق کنید که درباره مصرف کیسه‌های پارچه‌ای به جای کیسه‌های پلاستیکی یا پاکت‌های کاغذی به اطرافیان خود اطلاع‌رسانی کنند و این روش کاهش زباله را به دیگران بیاموزند. ب. در کشور ایرلند مردمی که هنگام خرید از کیسه پلاستیکی استفاده می‌کنند باید مالیات پردازند. ایالت کالیفرنیا در آمریکا نخستین ایالت در این کشور است که با تصویب قانونی مبنی بر ممنوعیت استفاده از کیسه‌های پلاستیکی در مغازه‌ها در سال ۲۰۱۵ فروشگاه‌ها را مجبور کرده است که ظرف یک سال برای قطع کامل استفاده از هر نوع کیسه پلاستیکی برنامه‌ریزی کنند. در کشور بنگلادش نیز استفاده از کیسه‌های پلاستیکی برای خرید ممنوع است.)

سؤال؟؟؟

با مدرسه افروز تماس بگیرید

info@afroozschool.org